

Jeugdwerker Wannes Beernaert over kwetsbare jongeren in lockdown

Wannes, al jammend in z'n tuin. «Het dagcentrum is gesloten, één van mijn jongens kreeg het vorige week wel erg moeilijk. Hij moest me zien. En kijk. Het bulkte eruit. Een hoop frustraties én een prachtige song.» Foto De Meuleneir

Met bellen, chatten en zomerschool alleen halen we het niet

De alarmbel voor kinderen en jongeren in een kwetsbare thuissituatie is nu wel gehoord. De praktijk vergt creativiteit. Wannes Beernaert (32), die we kennen van 'The Voice' en van het lied dat hij schreef voor zijn overleden zoontje Foss, is niet alleen zanger bij de band Ben Cane, hij is ook jeugdopbouwwerker in Ieper. Mét zijn gitaar in de aanslag. «Met bellen en chatten alleen halen we het niet.»

• ANNICK DE WIT •

Zes uur aan een stuk hebben ze zitten jammen. In de tuin van Wannes, midden in de velden van de Westhoek, met tussen hen in meer dan genoeg veilige meters en: muziek. Wannes: «Het dagcentrum is gesloten, één van mijn jongens kreeg het vorige week wel erg moeilijk. Ik heb, sms en chat veel met mijn gasten, maar hij moest me zien. En kijk. Het bulkte eruit. Een hoop frustraties én een prachtige song. Hij oefent keihard op de beat nu. Morgen komt hij terug.» Houvast in tijden die soms bodemloos voelen, het is nodig. Wannes is de verantwoordelijke jeugdopbouwwerker voor Ieper van de vzw Uit De Marge, het steunpunt voor jeugdbeleid en jeugdwerk met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie — dat al waar- schuwde dat corona duizenden

van hen, in steden én op het plat- teland, straft. Wannes werkt met 5- tot 25-jarigen. In normale tij- den gaat hij de straat op. «Voor de kleintjes rijd ik rond in de wij- ken, met een bakfiets vol spelle- tjes. Ik babbel dan ineens ook met hun ouders. En ik ga naar de pleintjes en de parken, de buur- ten van scholen en spreek er jongeren aan. Het is stap voor stap vertrouwen winnen. Voor velen word ik 'one of the guys', een professionele maat. Ik ga mee skaten of voetballen.» Ie- dereen kent hem, hij kent ieders problemen. Gemene delers zijn: spijbelen, marihuana roken of straffer, soms kleine criminali- teit. En ook: geldproblemen, huiselijk geweld en verslaving thuis. «Vaak. Niet overal. Maar je mag nog de beste thuis hebben, als 't niet goed zit in uw kopke, marcheert er niks.»

Wannes bouwt ook letterlijk op. «Bij gebrek aan een eigen ruimte hebben we bijvoorbeeld een pop-upskatepark gemaakt in een leegstaand gebouw. Met graffitiworkshops, zelf ramps gebouwd met de gasten, enzo- voort. Ik ga dan op zoek naar partners en ben tussenpersoon voor signalen naar het beleid toe. Normaal, in april, gingen we een skatekamp doen, voor 't eerst. Vier dagen Berlijn, met het vliegtuig. Om ideeën op te doen bij andere bouwers. Het was zot! Met Afghaanse en Indische jongens uit het asielcentrum in Langemark lanceerden we cricket, een wereldsport. Er was al een tornooi op til met jongens uit Kortrijk en Oostende. Maar helaas. Gaat allemaal niet door.» Corona straft, met al zijn afgelas- tingen.

Fake news

Maar ook in het dagelijks leven spant het. «Op straat zien we elkaar niet en we kunnen niet op huisbezoek door de maat- regelen. We doen ons best, maar bellen, chatten en sms'en: het is

niet hetzelfde. 'Alles goed hier, hoor.' Dat is rap gezegd als je het langs die weg vraagt, maar je ziet geen lichaamstaal, geen gezicht, en ook geen omgeving. Thuis- situaties kunnen escaleren, door continu samen te zitten, vaak in huisjes zonder tuin en met veel te kleine oppervlaktes. Zeker als papa drinkt, of mama drugs gebruikt. Ik hoorde daarstraks een collega van het welzijns- werk die toch eens voorbijfietste bij een gezin, en de ruiten bleken er ingeslagen. Jongeren die we wel bereiken, kunnen we niet zo makkelijk doorverwijzen. Veel dienstverlening is tijdelijk dicht.» «In de chatboxen die ik volg, zitten per dag honderden be- richten. Ik probeer het bij te hou- den. Maar het is véél. Het toont ook de nood aan van opvang. Ik hoor veel verveling, ongerust- heid én discussies over fake news, dat zeer hard circuleert op sociale media en in de chat- boxen. Ik gooi er dan graag wat links naar de officiële nieuws- kanalen tegenaan. Juiste informatie is nu zo belangrijk.»

VEEL GASTEN VERDWIJNEN VAN MIJN RADAR. ZE HANGEN THUIS OP DE SOFA, MAAR WAAR IS THUIS? WAAR IK NORMAAL 50 À 60 JONGEREN KEN IN GROOT-IEPER, HEB IK ER OP DIT MOMENT MAAR EEN ACHTTAL ÉCHT GOED IN BEELD

«En verontrustend is: veel gasten verdwijnen van mijn radar. De school is dicht, op de pleintjes mogen ze niet komen, ze hangen thuis op de sofa, maar waar is thuis? Ze veranderen weer eens van nummer en je bent hun spoor bijster. Waar ik normaal 50 à 60 jongeren ken in Groot- Ieper, heb ik er op dit moment maar een achttal écht goed in beeld. Zo snel kan het gaan.»

School is (niet) cool

Veel van zijn gasten zijn niet bijster tuk op school. Maar dat die toch wat structuur kan brengen, of even een uitlaatklep kan zijn voor oplopende spanningen thuis, dat voelen zij nu ook, nu er nog steeds geen fysieke lessen mogelijk zijn. En dat ze een diploma straks toch misschien gaan nodig hebben, ook dat besef groeit. Wannes: «Voor de kleintjes heb ik al spel- en knutselpakketten kunnen verzamelen via een serviceclub. Die breng ik nog rond. Voor de groten heb ik wel een paar lap- tops kunnen regelen. Maar de grote lading die door de overheid is beloofd, blijft nog weken uit, zegt men. De preteaching, nu de school herbegint, wordt voor veel kwetsbare jongeren dan ook een ramp. Velen hebben ook al een achterstand en geen ouders die hen kunnen bege- leiden. Of de school is niet priori- tair, omdat ze voor broertjes en zusjes moeten zorgen. Hen krijg je vanop afstand moeilijker aan de slag. En zomerschool? Ik hoor er niet om juichen bij mijn gas- ten. Dat is niet haalbaar. Zoiets is goed voor de middenklasse.»

Wat moet er dan wél gebeuren? Wannes: «We moeten creatief zijn. En belangrijk: ook de pluspunten zien. Ieper is dood nu. Geen kat op straat. Dat is ook fantastisch! Want dat wil zeggen: de gasten luisteren en blijven binnen in hun kot. Om hen aan te sporen vol te houden, heb ik opnieuw gebruikt wat ik zelf graag heb: mijn muziek. Ik heb een lied geschreven: 'PandemiePositiviteit'. En ik heb een clipje opgenomen, in mijn pyjama en met mijn gitaar voor een greenscreen in mijn tuin, en dan een nepachtergrond gekozen van een strand vol bikinimeisjes — waar we toch allemaal van dromen, *ne schone zomer met de moaten.* (lacht) Het clipje is al 25.000 keer bekeken en 800 keer gedeeld op Instagram en Facebook. Ze vonden het cool, en hebben de boodschap begrepen. Er zijn ook al wat gasten zelf filmpjes en muziek beginnen te maken.»

Reddingsboei

Muziek blijft het bindmiddel. Een reddingsboei. Wannes: «Ik heb toen dat lied geschreven voor Foss (de song 'Fly Young Bird', voor zijn zoontje dat plots en onverklaarbaar stierf na acht maanden, kende veel bijval na Wannes' passage op StuBru en in De Warmste Week, en ook wij schreven in deze krant over Foss, red.). Het lied heeft Julie en mij toen geholpen en bij veel mensen iets teweeggebracht.» Met Julie gaat het goed. Zij ging

'ALLES GOED HIER, HOOR.' DAT IS RAP GEZEGD, ALS JE HET VRAAGT VIA SMS.

JE ZIET GEEN LICHAAMSTAAL, GEEN GEZICHT, EN OOK GEEN OMGEVING

dit voorjaar weer aan de slag voor Fedasil, als sociaal werker in het asielcentrum van Lange- mark, waar ze werkt met de mama's. Maar ze moest niet voor de lockdown stoppen, met onmiddellijke ingang. Niet door corona, maar omdat ze opnieuw zwanger is. Wannes: «We zijn superblij. We zijn er echt bewust voor gegaan. We zijn banger, berekender, minder 'go with the flow' dan we waren. Door corona mag ik niet mee naar het ziekenhuis voor de consultatie en als ik op de parking sta, komt alles terug. Maar alles is in orde met de nieuwe baby en we kijken er zo naar uit dat onze Seb ook weer een broer of zus krijgt.» «Ik ben ook nummers aan het schrijven, onder meer over Foss, voor een ep — voor het eerst onder mijn eigen naam — die zal uitkomen in oktober, rond de datum van de geboorte. Door het verlies van ons kindje en ook wel door de lockdown die ons de tijd geeft te overdenken wat we anders overslaan, besef ik meer dan ooit hoe belangrijk het gezin is. Voor mij, net als voor mijn gasten.» Samen met Julie werkt Wannes trouwens aan nog een project dat perfect aansluit op de rest. «We onderhandelen al maanden om een pand, hier midden in de velden en de natuur van Langemark, om te bouwen tot een plek voor onze eigen vzw, waar we muziek kunnen maken met gasten die uitvallen op school en die anders toch maar rondhangen op straat. Met een klein opnamestudiootje, met ruimte voor concertjes en andere creatieve dingen. Het is een droom, maar we staan er al dicht bij. Het leven na corona, het gaat nog mooi worden.»